

**Optimalizace využívání a ochrany zdrojů podzemních vod české křídové
pánve
Mělník 23.2. 2026**

**ČINNOST OG MŽP PŘI PODNĚTECH A STÍŽNOSTECH NA
HYDROGEOLOGICKÉ PRŮZKUMY**

**Mgr. Barbora Topinková, PhD.
Ministerstvo životního prostředí
Odbor geologie**

Ministerstvo životního prostředí

Jak OG MŽP přispívá k ochraně podzemních vod?

Ochrana podzemních vod se dělí na část akademickou, legislativní, výkonnou...a ryze úřednickou. Touto málo známou částí je řešení podnětů na provádění geologických prací ze strany vrtných firem nebo osob s odbornou způsobilostí. Přijměte, prosím, pozvánku do úřednické kuchyně...

Za posledních 10 let bylo OG MŽP řešeno:

- *min. 5 případů návrhů na odebrání odborné způsobilosti*
- *60 kauz neodborného nebo problematického působení vrtných organizací v různém stupni a rozsahu pochybení vůči legislativě v gesci OG.*
- *v současné době běží na OG 4 kauzy a dalších 5 čeká ve frontě. K tomu se přidává drobná konzultační činnost s VPÚ stran postupů při vodoprávním řízení nebo při nejistotách v předkládaných materiálech (ne každý úředník je hydrogeolog).*
- Denně vzniká na území ČR cca 10 nových vrtů, existuje cca 500 „živých“ OZP v HG, což vytváří velký objem prací podléhajících kontrole orgánů státní správy, ve kterých je časová a lidská kapacita limitována (1 pracovník OG MŽP + 8 OBÚ). Relativně velký prostor pro chybovost, nehledě na úmyslné využívání skulin v systému, o příkladném šlendriánu nemluvě. Tyto pak končí na OG MŽP, případně se jimi zabývá v rámci expertní posudkové činnosti ČGS nebo ČAH. Často pak končí u soudů jako občansko-právní spory, které se táhnou několik let.

Jak OG MŽP v případě podnětu postupuje?

Řízení jsou zdlouhavá a řídí se přísl. ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád), zákona č. 255/2012 Sb. (Kontrolní řád) a zákona č. 62/1988 Sb. (Geologický zákon) + souvisejících vyhlášek č. 206/2001 Sb. (o odborné způsobilosti), č. 282/2001 Sb. (o evidenci geologických prací), č. 368/2004 Sb. (o geologické dokumentaci), č. 369/2004 Sb. (o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek).

- *Podání podnětu fyzickou osobou nebo správním orgánem na podatelnu MŽP, jeho evidence, oznámení o příjmu podateli;*
- *Provedení úkonů předcházejících kontrole dle § 3 zákona č. 255/2012 Sb., vč. ústního projednání a podání vysvětlení;*
- *Ukončení předkontrolních úkonů a rozhodnutí, zda je třeba provést kontrolu – oznámení účastníkům řízení a kontrolovaným osobám;*
- *Oznámení o zahájení kontroly dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“) a ust. § 19 odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb. ;*
- *Protokol o kontrole kontrolovaným osobám;*
- *Oznámení o ukončení dokazování v souladu s § 78 a § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich;*
- *Přestupkové řízení – zahájení řízení o přestupcích v souladu s § 78 a § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a následně rozhodnutí o přestupcích, kde se vyjmenují všechna ustanovení zákona č. 62/1988 Sb., která byla porušena a vyměří se pokuta.*

Kontrola a přestupky dle geologického zákona

Kontrola a sankce

§ 19

Kontrola

(1) Ministerstvo na svém úseku kontroluje, jak orgány a organizace plní povinnosti stanovené tímto zákonem a předpisy vydanými na jeho základě; je oprávněno uložit, aby byly ve stanovené lhůtě odstraněny zjištěné nedostatky.

(2) V dobývacích prostorech vykonává ministerstvo kontrolu geologických prací v dohodě s Českým báňským úřadem.

§ 20

Přestupky

(1) Organizace se dopustí přestupku tím, že

a) provádí geologické práce a nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 1,

b) provádí bez evidence geologické práce podléhající evidenci,

c) nezabezpečil řádně a včas geologickou dokumentaci a její předepsané uchovávání,

d) neodevzdal výsledky geologických prací pro vyhledávání nebo průzkum výhradního ložiska, popřípadě písemnou a grafickou geologickou dokumentaci České geologické službě podle § 12 odst. 1 nebo 4,

e) provádí geologické práce pro vyhledávání nebo průzkum ložisek vyhrazených nerostů bez stanovení průzkumného území podle § 4 nebo porušuje stanovené podmínky,

f) neodstranil ve stanovené lhůtě závažné nedostatky, jejichž odstranění bylo uloženo podle § 19 odst. 1,

g) neodevzdal projekt krajskému úřadu podle § 6,

h) nesplnil oznamovací povinnost podle § 9a,

i) neuhradil ve stanoveném termínu, stanovené výši a stanoveným způsobem prostředky ze státního rozpočtu vynaložené na dosažení výsledků geologických prací podle § 11,

j) nezajistil v zákonem stanovené lhůtě podklady pro zpracování návrhu na odpis zásob podle zvláštního právního předpisu,^{10a)}

k) nesplní povinnosti vyplývající z ustanovení § 14,

l) nesplní povinnost vyplývající z ustanovení § 3 odst. 7.

(2) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně

a) ohrozí nebo neoprávněně ztíží provádění geologických prací, nebo

b) zničí, poškodí nebo znehodnotí geologické výzkumné nebo průzkumné dílo, vzorek nebo jinou hmotnou geologickou dokumentaci.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 1000000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1,

b) 10000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a),

c) 30000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. b).

(4) Nejedná-li organizace, které byla uložena pokuta, ve stanovené lhůtě nápravu, může jí být uložena další pokuta až do výše dvojnásobku uložené pokuty.

Výsledky řízení/podnětu

Pokuta udělená dle ust. § 20 zákona č. 62/1988 Sb. organizaci, které prováděla geologické práce (vrtná organizace a/nebo odpovědný řešitel geologických prací)

Řízení o odebrání odborné způsobilosti

Rozhodnutí o odborné způsobilosti lze dle § 3 odst. 3 zákona č. 62/1988 Sb. zrušit tomu, kdo závažným způsobem nebo opakovaně porušil ustanovení tohoto zákona nebo předpisy vydané na jeho základě. K tomu dosud nikdy nedošlo, i když řízení byla vedena a byla velice nepříjemná.

Vysílený úředník, který by v první řadě potřeboval věnovat svůj čas činnosti legislativní a metodické. Řízení se díky správním lhůtám, vč. lhůt pro doručení a odvolání, táhnou rok i více. Úředníka učí o skulinách v systému, které pak může v rámci své legislativní a metodické činnosti zacelit, ale zabírají cca 50% a více jeho času.

Stěžovatelé nevědí, že OG MŽP nemůže všechno spravit jedním švihem – nemůže vstupovat do běžících vodoprávních řízení, nemůže vydupat zrušení povolení k nakládání s vodami, nemůže poskytnout expertní posouzení. OG provede velice nepříjemnou a zdlouhavou kontrolu dle Geologického zákona, která je sama o sobě trestem, udělí pokutu, ale především doporučí investorovi, aby se obrátil na hydrogeologa s OZP, který ho bude zastupovat při jednání s VPÚ nebo v rámci soudního sporu.

Vhled do úřednické kuchyně

Problematická činnost 00ZP

- K chybám či nesprávným závěrům nedochází vždy z hrubého úmyslu nebo neodbornosti (ač posudky podjaté k zájmům investora existují a chybná rozhodnutí také, ale to je třeba řešit po jiné linii). Problematickou je také **strojová, spíše řešeršní činnost** lokálních 00ZP (např. projekt TČ Skalka u Prostějova).
- Problémy díky **nejasnému vymezení kompetencí** mezi vrtnou firmou a hydrogeologem (00ZP) – výsledkem je absence jakékoliv povinné administrace (hlásit a evidovat měl vždy „ten druhý“, neexistuje smlouva mezi stranami, neexistuje podepsaný vstup a zásah do pozemku...) – na tyto případy se přijde při společném zapojení kontrolních sil VPÚ, MŽP a OBÚ. Na tomto místě je třeba připomenout, že obě strany OG MŽP považuje dle § 3 odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb. za organizace se všemi povinnostmi z toho vyplývajících.
- Chyba Zn. „**levnější varianta z dobré vůle k drobnému investorovi**“ – týká se drobných posudků na vsakovací prvky bez reálného provedení vsakovací zkoušky nebo např. vrtných prací o menším průměru, vrtání bez ocelové zárubnice a vystrojení levnějším materiálem (momentálně řešený případ na odebrání odborné způsobilosti) – na tyto případy se přijde až v rámci podnětu nebo soudního sporu.
- Otázka **fyzické přítomnosti odpovědného řešitele u geologických prací** – legislativa fyzickou přítomnost přímo nevyžaduje, nicméně nepřítomnost lze výrazně přičíst k tíži v případě pochybení. Kvalitní řešitel je přítomen na rekognoskaci okolních studní, při vystrojení, v případě problémů při vrtání, resp. v důležitých fázích hydrodynamických zkoušek.

Problematická činnost vrtných firem

- Jedeme studnu podle stavebního zákona jako jednoduchou stavbu, nikoliv jako průzkumný vrt (tj. oznámení vodoprávnímu úřadu dle § 17 písmeno i) zák. č. 254/2001 Sb. o vodách).
- Jednodušší řízení – hydrogeolog + projektant zpracují projekt včetně vyjádření OOZP pro povolení k nakládání s vodami, vyběhá se povolení stavebního záměru a vrtná firma pak už „jen“ dle projektu vrt vyvrtá. Stavebník poté může vrt na základě oznámení stavebnímu úřadu bez další kolaudace nebo čerpací zkoušky užívat v režimu, který definuje jeho povolení k nakládání s vodami. Tento systém dobře funguje – pokud všichni udělají svoji práci kvalitně (a mají kapku štěstí).
- OG MŽP důrazně doporučuje a do metodik postupně zavádí cestu průzkumným vrtem, protože hydrogeologické poměry až na výjimky nejsou natolik dobře známy, aby bylo možno rovnou provést vrt jako stavbu. Toto lze provést jen v případě, že se převrtává starší vrt nebo se přidává nový vrt do už existujícího systému na jednom pozemku, případně se v dobře známé lokalitě buduje mělká studna v kvartérním kolektoru.

Perlička ze spisů

Čtěte a uzavírejte smlouvy:

V SoD, která se dá podepsat klientovi v kalupu při příjezdu vrtné soupravy, může být mj. uvedeno:

- *Objednatel souhlasí, aby v případě nutnosti zhotovitel na místě předpokládanou hloubku vrtu bez dalšího výslovného ujednání zvětšil až o 33% (při ceně 3 540 Kč/bm to je např. dalších 12 m za 44 000 Kč).*
- **Odjezdem vrtné soupravy zhotovitele z pozemku, na němž je vrtné dílo prováděno, je považováno bez nutnosti dalšího písemného záznamu za dokončené a řádně převzaté objednatelem.**
- *Objednatel zajistí likvidaci odvrtné horniny.*
- *Zhotovitel neručí za kvalitu vody a vydatnost vrtu.*
- **Objednatel prohlašuje, že má zajištěnou potřebnou dokumentaci (HG posudek, projekt, vyjádření VÚ atd.)**

Jak to může dopadnout:

Vrt v nejmenovaném k.ú. provedený v 11/2021 do 67 m místo navržených 30 – 50, vrtání ohlášeno OBÚ 2 dny po dokončení vrtu, 3-hodinová čerpací+stoupací zkouška provedená v rámci čištění vrtu, který se ukázal být neprůchodný a tedy nepoužitelný pro jímání podzemní vody. Jenže odjezdem vrtné soupravy přece investor dílo převzal...

- investorovi přišla faktura na 300 000 Kč – jeho advokát vyzval vrtnou firmu, aby tedy vrt/dílo zlikvidovala, protože jej nelze zkolaudovat a jako organizace, která jej provedla, je za něj dle geologického zákona zodpovědná.
- Po roce a prvním soudu smírem snížena cena dohodou na 220 000 Kč plus soudní poplatky s tím, vrtná firma provede vyčištění vrtu, odkalení, obsyp (!), čerpací zkoušku a závěrečnou zprávu.
- Až poté nastoupil na kolbiště **hydrogeolog, který měl uvést vše v soulad** (Vyjádření 00ZP, povolení VÚ)...píše se rok 2022.
- Mezitím vrtná firma nedodržela podmínky smírné dohody, klient (logicky) pozdržel platbu s reklamací přes právníka a vrtná firma na něj vypsala pohledávku na exekuci. On i manželka se probudili se zablokovánými účty a penězi strhávanými z důchodu.
- **OG MŽP zahájil kontrolu**, kde vrtná mj. firma prohlásila, že se necítí být organizací ve smyslu zákona č. 62/1988 Sb. a za odpovědného řešitele považuje hydrogeologa, který byl k případu přizván cca po roce od zbudování vrtu. V rámci kontroly bylo zjištěno, že vrtné práce byly provedeny formou průzkumného vrtu, jednalo se o geologické práce se zásahem do pozemku a za organizaci je považován zhotovitel vrtu/vrtná firma. Následovalo udílení cen...

Udílání cen:

- **Vrtná firma spáchala:**
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. a)** zákona o geologických pracích, kterého se dopustil tým, že v rozporu s požadavky ust. § 3 odst. 1 zákona o geologických pracích **prováděl** na výše uvedeném pozemku a ve výše uvedeném termínu **geologické práce, aniž by je řídila a za jejich výkon odpovídala fyzická osoba s osvědčením odborné způsobilosti – odpovědný řešitel geologických prací;**
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. b)** zákona o geologických pracích, kterého se dopustil tým, že v rozporu s požadavky. § 7 odst. 1 zákona o geologických pracích, **prováděl** na výše uvedeném pozemku a ve výše uvedeném termínu **geologické práce bez jejich evidence v České geologické službě (ČGS);**
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. c)** zákona o geologických pracích, kterého se dopustil tým, že **nezabezpečil řádně a včas geologickou dokumentaci**, jejíž nedílnou součástí je i písemná dokumentace obsahující mj. projekt a závěrečnou zprávu s vyhodnocením prací a její předepsané uchovávání a práce proto po jejich provedení nemohl řádně a včas vyhodnotit a písemnou a grafickou geologickou dokumentaci odevzdat České geologické službě podle § 12 odst. 4.
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. g)** zákona o geologických pracích kterého se dopustil tým, že v rozporu s ust. § 6 odst. 3 **neodevzdal projekt krajskému úřadu.**
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. h)** zákona o geologických pracích kterého se dopustil tým, že v rozporu s ust. § 9a odst. 3 zákona o geologických pracích, **neoznámil nejméně 15 dní před jejich zahájením účel, rozsah a očekávanou dobu provádění geologických prací obci**, na jejímž území měly být práce provedeny;
- **Cena – 15 000 Kč pokuty (Pane Novák, žádám Vás o shovívavost při určování výše pokuty).**

Kauza se dosud táhne...postavena na hlavu

Náprava stavu

- **Soustavná práce s tlakem na několika frontách najednou**
- **OG MŽP** – vedení kontrolních řízení + trvání na plnění legislativních podmínek v rámci administrace geologických prací v koordinaci s dalšími složkami státní správy (před zahájením – projekt zpracovaný OÖZP, evidence vrtných prací v ČGS, písemný souhlas majitele pozemku k zásahu do pozemku, ohlášení obci, souhlas VPÚ, při vrtech nad 30 m ohlášení KÚ a OBÚ, případné další souhlasy správních orgánů při vrtání v OPVZ, OPPLZ nebo záplavových či jinak chráněných územích, po ukončení prací odevzdat výsledky a dokumentaci ČGS).
- **VPÚ** – důsledná kontrola výstupů OÖZ (vyjádření, projekty, ZZ) a trvání na kvalitě jejího zpracování dle platné legislativy. VPÚ může požádat o doplnění a přepracování odborného vyjádření (v případě evidentních chyb nebo chybějících údajů či závěrů), či o vysvětlení některých tvrzení. V případě dvou či více rozporuplných vyjádření může zadat oponentní posudek, využít možnosti bezplatné konzultace ČAH ohledně možných dalších kroků nebo zadat pořízení nezávislého posudku ČGS v případě odborně náročných kauz.
- **OBÚ** součinně s OG MŽP provádí kontrolu ČPHZ.

Legislativní a metodická podpora

aneb když neřešíme stížnosti a soudní spory, můžeme začít pracovat

- Zpřísnění a výraznější metodické podchycení přiznávání odborných způsobilostí - MP ředitele OG č. 1/2025 (min. 23 bodů v testu, zkouška vždy při každé žádosti o další obor odborné způsobilosti, v případě nejednoznačného hodnocení odborných garantů, tj. žadatel nemá 2 kladná hodnocení, je přizván k ústnímu jednání, kde dostane prostor k obhajobě své práce a předložených zpráv);
- Apel na žadatele – zahájení řízení je vhodné až po dostatečné délce, kvalitě a rozmanitosti praxe, která je často potřebná delší než 3 roky stanovené Vyhláškou 206/2001 Sb., protože pak nemusí být předložené zprávy uznány jako dostatečné;
- Příprava MP OG – Aktualizace a sjednocení metodik pro povolovací proces TČ (v běhu), studní/průzkumných vrtů a vsakovacích prvků
- Těsnější spolupráce s VPÚ, účast na seminářích (ČAH) a každoročních setkáních
- Těsnější spolupráce mezi OOV MŽP, OG, Mze a MZd (ČIL)
- Novelizace vyhlášky o evidenci geologických prací vč. oficiálního zavedení pojmu elektronického podpisu
- Online evidence geologických prací - 2026
- Online služba vkládání zpráv do Geofondu - 02/2027
- Další možné legislativní úpravy

**V případě dotazů a formálních i neformálních podnětů mne, prosím,
bez váhání kontaktujte.**

barbora.topinkova@mzp.gov.cz, +420 267 122 581

barboratopinkova@seznam.cz, +420 737 818 022

Děkuji za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi